

КАРАР

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

13.09.2022

Мөслим авылы

№ 417

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Граждан обороны турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданнар обороны турындагы Нигезләмәне раслау турында» 2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәтенең карары, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 22 ноябрәндәге ПУ-598 номерлы Татарстан Республикасы Президентының Указы, «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турындагы Нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы Россия ГХМ (МЧС) боекыгы нигезендә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында гражданнар оборонын һәрьяклап тәэмин итүне оештыру максатларында **КАРАР БИРӘМ:**

1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турында беркетелгән Нигезләмәне расларга.

2. Мөслим муниципаль районы оешмалары һәм учреждениеләре житәкчеләренә, аларның оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, гамәлдәге законнар нигезендә оешмада гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмә эшләргә һәм расларга тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Башкарма комитет житәкчесе

И.Ф.Салихжанов

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмә

1. Әлеге Нигезләмә «Граждан оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турындагы Нигезләмәне раслау турында» 2007 елның 26 ноябрендәге 804 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәтенен карары, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 22 ноябрендәге ПУ-598 номерлы Татарстан Республикасы Президентының Указы, «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы Нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрендәге 687 номерлы Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла – казалардан килгән зыяннарны бетерү буенча Россия Федерациясе министрлыгының боерыгы нигезендә эшләнә һәм гражданнар оборонасын алып баруға эзерлекне һәм алып баруны оештыру һәм төп юнәлешләрен, шулай ук Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында (алга таба - Мөслим муниципаль районы) гражданнар оборонасы буенча төп чараларны билгели.

2. Гражданнар оборонасы буенча чаралар Мөслим муниципаль районында гражданнар оборонасын алып баруға һәм алып баруға эзерлек кысаларында оештырыла.

3. Гражданнар оборонасын алып баруға эзерлек халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә, куркынычлардан яклауға эзерлек чараларын вакытында үтәүдән гыйбарәт һәм Мөслим муниципаль районының гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча төп чараларны күздә тоткан еллык план (алга таба - Мөслим муниципаль районының төп чаралары планы) нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Мөслим муниципаль районының бер елга төп чаралар планы Мөслим район Башкарма комитеты тарафыннан эшләнә һәм граждан оборонасы бурычларын һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү бурычларын махсус хәл итәргә вәкаләтле орган, Татарстан Республикасы буенча - Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла – казалардан килгән зыяннарны бетерү буенча Россия Федерациясе министрлыгының Татарстан Республикасы буенча баш идарәсе (алга таба - Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча баш идарәсе) белән килештерелә.

Гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек һәм алып бару буенча төп чараларны планлаштыру, хәрби конфликтларда яки әлеге конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук булырга мөмкин террорчылык актлары һәм гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә, Мөслим муниципаль районы территориясендә килеп чыгарга мөмкин булган хәлләрне һәрьяклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла.

5. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек муниципаль берәмлектә гражданлык оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмә белән билгеләнә һәм хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган хәвәфләрдән, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә, Мөслим муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне яклау чараларын планлаштырудан гыйбарәт.

Гражданнар оборонасын муниципаль дәрәжәдә алып бару Мөслим муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә гамәлгә ашырыла һәм Мөслим муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очраклардан саклау чараларын үтәүдән гыйбарәт.

6. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы гражданнар оборонасын китерү һәм сугыш вакытында гражданнар оборонасын үткөрү һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү чараларын үтәүнең күләмен, оештыруны, тәмин итү тәртибен, ысулларын һәм вакытларын билгели.

«Тыныч вакытта табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү һәм гражданлык оборонасы чараларын үтәү гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планнары нигезендә гамәлгә ашырыла»;

6.1. Жирле үзидарә органнарында гражданнар оборонасы гамәлләрен үтәүне тәмин итү аларның идарә органнары, гражданнар оборонасы көчләре һәм чаралары, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты Мөслим муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы чараларын үтәүне тәмин итүче оешмалар исемлеген билгели.

7. Мөслим район Башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында, гражданнар оборонасы өлкәсендәге вәкаләтләр нигезендә көчләр, акчалар, гражданнар оборонасы объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запаслары булдыра һәм аларны тәмин итеп тора, гражданнар оборонасы чараларын планлаштыра һәм гамәлгә ашыра.

8. Мөслим район Башкарма комитеты карары буенча коткару хезмәтләре (медицина, инженерлык, коммуналь-техник, янгынга каршы, жәмәгать тәртибен саклау, хайваннар һәм үсемлекләрне яклау, хәбәр итү һәм элементә, транспорт белән тәмин итү, ягулык-майлау материаллары, юл, энергетика, сәүдә һәм туклану) барлыкка килергә мөмкин, аларны оештыру һәм аларның

эшчәнлек тәртибе коткару хезмәтләре турындагы тиешле нигезләмәләрдә аларны булдыручы органнар һәм оешмалар тарафыннан билгеләнә.

Коткару хезмәте составына гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәрү, авария-коткару формалаштыру гамәлләрен төрле яклап тәмин итү һәм сугыш конфликтларында яки бу конфликтлар нәтижәсендә башка кичектергесез эшләрне башкару, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерүдә идарә органнары, көчләре һәм чаралары керә.

Коткару хезмәтләренең төре һәм саны гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары нигезендә башкарыла торган эшләрнең күләмен һәм характерын исәпләү нигезендә билгеләнә.

Мөслим муниципаль районының коткару хезмәте турындагы Нигезләмә коткару хезмәте житәкчесе тарафыннан эшләнә, Татарстан Республикасының тиешле коткару хезмәте житәкчесе белән килештерелә һәм Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан раслана.

Мөслим муниципаль районында көчләр һәм гражданнар оборонасы чараларының әзерлеген тәмин итүгә методик житәкчелек итү, шулай ук бу өлкәдә контроль Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла - казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгы (алга таба-Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы) һәм Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

9. Эвакуация чараларын планлаштыру, әзерләү һәм үткәрү өчен Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты тыныч вакытта эвакуация кабул итү комиссиясен булдыра. Эвакуация кабул итү комиссиясен Мөслим муниципаль районы Башлыгы урынбасары житәкли. Эвакуация комиссиясе эшчәнлеген Мөслим муниципаль районының Гражданнар оборонасы житәкчесе раслый торган эвакуация комиссиясе турындагы Нигезләмә белән регламентлаштырыла.

10. Тыныч вакытта гражданнар оборонасы көчләре табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чараларда катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Тыныч вакытта гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерү өчен гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү турындагы карарны Мөслим муниципаль районы гражданнар оборонасы житәкчесе үзе төзегән гражданнар оборонасы көчләренә карата кабул итә.

11. Мөслим муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы белән житәкчелек итүне Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе башкара.

Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын оештыру һәм үткәрү өчен шәхси жаваплылык тота.

12. Мөслим муниципаль районында гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы орган булып, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә торган, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәсе тора.

Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл

итүгә вәкаләтле структур бүлекчәсен комплектлаштыра, аларның функциональ вазыйфаларын һәм штат расписаниесен эшли һәм раслай.

Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчә житәкчесе турыдан-туры Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә буйсына.

13. Гражданнар оборонасы буенча гамәлләрне оешкан рәвештә һәм планлы гамәлгә ашыруны тәмин итү, шул исәптән тыныч вакытта һәм сугыш вакытында фаразланган һәм килеп чыккан куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итү максатларында Мөслим муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны алмашу оештырыла.

Мөслим муниципаль районы территориясендә мәгълүмат жыю һәм алмашу «Мөслим муниципаль районы Гражданнарны яклау идарәсе» муниципаль казна учреждениесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты мәгълүматны Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарына тапшыра.

14. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасы чаралары федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесенә күрсәтмә документлары, шулай ук әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

15. Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты, гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатыннан, түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм тормышка ашыра:

15.1. Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны эзерләү буенча:

Мөслим муниципаль районы үзенчәлекләрен исәпкә алып һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан расланган үрнәк программалар нигезендә эшләүче халыкны, вазыйфай затларны һәм гражданнар оборонасы хезмәткәрләрен, Мөслим муниципаль районы оешмаларының һәм хезмәтләренә шәхси составын эзерләүнең үрнәк программаларын эшләү;

Мөслим муниципаль районы халкын хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очрактардан саклау ысулларына эзерләү һәм оештыру;

Мөслим муниципаль районы формалаштыру һәм коткару хезмәтләренә шәхси составын эзерләү;

гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм күнекмәләр үткөрү;

Мөслим муниципаль районы территориясендә урнашкан оешмаларның формалаштыру һәм коткару хезмәтләренә шәхси составы, хезмәткәрләрен эзерләүгә оештыру-методик житәкчелек һәм контроль;

гражданнар оборонасы буенча уку-консультация пунктларын төзү, жиһазлау һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук тиешле лицензиясе булган өстәмә һөнәри белем бирү учреждениеләрендә Мөслим муниципаль районы гражданнар оборонасы хезмәткәрләренә һәм вазыйфай затларының квалификациясен күтәрүне тәмин итү;

гражданнар оборонасы өлкәсендәге белемнәрне пропагандалау;

15.2. халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итү системасын даими эзерлектә тоту, аны реконструкцияләү һәм модернизацияләү;

кешеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итүнең һәм мәгълүмат бирүнең махсулаштырылган техник чараларын урнаштыру;

Россия Федерациясә бердәм электр элементсә чөлтәрә чараларын, радио-, чыбыклы һәм телевизион тапшырулар чөлтәрләрән һәм башка техник чараларны комплекслы файдалану;

гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны алмашу;

15.3. Халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәвефсез районнарға эвакуацияләү буенча:

куркынычлык зоналарыннан эвакуацияләнә торган халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне кабул итү чараларын планлаштыру, эзерләү һәм үткөрүне оештыру, шулай ук сугыш вакытында эшчәнлеген дәвам итүче оешма хөзмәткәрләрән һәм мөмкин булган куркыныч зоналарда гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итүче оешма хөзмәткәрләрән тарату;

эвакуацияләнергә тиешле халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне урнаштыру өчен куркынычсыз районнар эзерләү;

оешмаларның эвакуация органнарын төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук аларның шәхси составын эзерләү;

15.4. Халыкка шәхси һәм күмәк саклык чаралары бирү буенча:

гражданлык оборонасы саклау корылмаларын һәм аларның тормыш тәмин итү системаларын төзү, саклау, максатчан куллануга даими эзерлек хәләтендә тоту һәм техник хөзмәт күрсәтү;

тыныч вакытта һәм гражданнар оборонасын тыныч вакыттан сугыш вакытына күчөргәндә, тирәнәйтөлгән биналарны һәм жир асты киңлекләрән башка корылмаларын халыкны качырып тору өчен жайлаштыру;

сугыш вакытында гражданнар оборонасының житмәгән саклагыч корылмаларын планлаштыру һәм төзүне оештыру;

гражданнар оборонасының саклау корылмаларында, тирәнәйтөлгән биналарда һәм жир асты киңлегенә башка корылмаларында халыкны качырып торуны тәмин итү;

15.5. Яктырту һәм башка төр маскировка буенча:

маскировкаланырга тиешле объектлар исемлеген билгеләү;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы төркемнәрәнә кертөлгән территорияләрне комплекслы маскировкалау планнарын эшләү;

яктылык һәм маскировка чаралары уздыру өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын максатчан файдалануга даими эзерлек хәләндә булдыру һәм аларны хуплау;

15.6. Хәрби низаглар вакытында яисә шушы низаглар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халык өчен куркыныч барлыкка килгән очракта авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару буенча

гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасын булдыру, жиһазлау һәм эзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

гражданнар оборонасы көчләре гамәлләрен һәръяклап тәмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек хәлендә булдыру һәм аларны тоту;

15.7. Хәрби конфликтларда яисә бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән халыкны, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә беренче чираттагы тормыш белән тәмин итү буенча:

халыкның беренчел яшәешен тәмин итүнең төп төрләрен планлаштыру һәм оештыру;

гражданнар оборонасы көчләре гамәлләрен һәръяклап тәмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек хәлендә булдыру һәм аларны тоту;

халыкны азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар белән нормалаштырылган тәмин итү;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

зыян күргән халык арасында санитария-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткөрү;

дәвалау-эвакуация чаралары үткөрү;

куркынычсыз районда кирәкле дәвалау базасын жәелдерү, аны энергия һәм су белән тәмин итүне оештыру;

халыкка беренче ярдәм күрсәтү;

торақсыз калган халык санын билгеләү;

сакланган торақны инвентаризацияләү һәм зыян күргән торақ фондының торышын бәяләү, зыян күргән халыкны урнаштыру өчен аны куллану мөмкинлеген билгеләү;

зыян күргән халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка сәламәтләндерү учреждениеләрендә, вакытлыча торақларда (жыелма йортларда, палаткаларда, землянкаларда) урнаштыру, шулай ук аны сакланып калган торақ фонд майданына күчерү;

халыкка мэгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү.

15.8. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янғыннарға каршы көрәш:

муниципаль янғын сагы булдыру һәм аның эшчәнлеген оештыру, аның гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерлеген һәм янғыннан саклауның башка төрләре белән үзара бәйләнешен оештыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткөрү районнарында һәм билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категориясенә кертелгән оешмаларда сугыш вакытында янғыннарны сүндерүне оештыру;

янғыннарны сүндерү өчен химик реагентлар запасларын алдан ук булдыру.

15.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка йогынтыларга (пычрануга) дучар булган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

Мөслим муниципаль районы территориясендәге радиацион, химик, биологик хәлләрне күзәтү һәм контрольдә тоту функцияләрен гамәлгә ашыручы гражданнар оборонасын күзәтү һәм лаборатор контроль челтәре һәм халыкны яклау челтәрен, гамәлдәге махсуслаштырылган учреждениеләрне, башкарма

хакимиятнең федераль органнары бүлекчэләрен һәм хезмәтләренә, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының һәм оешмаларның әзерлеген булдыру һәм тәмин итү;

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиациядән саклау режимнарын кертү.

15.10. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләргә махсус эшкәртү буенча:

дезактивлаштыручы, дегазацияләүче матдәләр һәм эремәләр запасларын алдан ук булдыру;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләргә махсус эшкәртү өчен көч булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданнар оборонасы өлкәсендә әзерләү;

Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләргә махсус эшкәртү буенча:

15.11. Хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда тәртипне торгызу һәм саклау буенча, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләре нәтижәсендә:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданнар оборонасы өлкәсендә әзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, гражданнар оборонасы көчләрен күрсәтү һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткәргү өчен гражданнар оборонасы көчләренә тоткарлыксыз хәрәкәттен тәмин итү;

зарарлану урыннарында пропуск режимын гамәлгә ашыру һәм жәмәгать тәртибен саклау;

эчке эшләр органнары тарафыннан мәжбүри сакланьрга тиешле оешмаларны, юридик һәм физик затларның мөлкәтен шартнамәләр буенча саклауны көчәйтү, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү;

15.12. Сугыш вакытында кирәкле коммуналь хезмәтләргә эшчәнлеген ашыгыч торгызу мәсьәләләре буенча:

коммуналь хезмәтләргә хәрби вакыт шартларында эшләргә әзерлеген тәмин итү, аларның гамәлләрен планлаштыру;

зыян күргән газ, энергия, су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу һәм канализация системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запаслары булдыру;

су чистарту, төчеләндерү һәм транспортлау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм әзерләү;

суүткәргеч станцияләрдә реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыру;

резервуарлар һәм сыешлыклар, жыелма-сүтү торбаүткәргечләре, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганакалары, халыкка коммуналь хезмәтләр күрсәтүче оешмаларда жиһазлар һәм техник чаралар запасларын булдыру;

15.13. Сугыш вакытында мәетләргә тиз арада күмү буенча:

алдан, тыныч вакытта, күмелү урыннарын билгеләү;

мәетләрне күмү чараларын тээмин итү өчен, шул исәптән махсулаштырылган ритуаль оешмалар базасында көчләрне һәм гражданныр оборонасы чараларын булдыру һәм эзерләүне тээмин итү;

һалак булган кешеләрнең мәетләрән (жәсәдләрән) жирләү (күмү) урыннарын жиһазландыру;

мәетләрне эзләү, аларның табылу урыннарын теркәү, аларны алу һәм беренчел эшкәртү, үлүчеләрне тану һәм документлаштыру, ташу һәм күмү эшләрән оештыру;

санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру.

15.14. Хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халыкның исән калуы өчен кирәкле оешмаларның тотрыклы эшләвен тээмин итү буенча:

икътисад эшчәнлегенә тотрыклылыгын арттыру буенча комиссиянең тыныч һәм хәрби вакытта эшен оештыру;

төзелеш нормалары һәм гражданныр оборонасының инженерлык-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре таләпләрәнә туры китереп, икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук житештерү чараларын рациональ урнаштыру;

куркыныч янаган чорда комплекслы маскировкалау буенча чаралар планлаштыру һәм уздыру;

энергия һәм су белән тээмин итү системаларының һәм чыганакларының эшчәнлегә ышанычлылыгын күтәрүгә юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм үткәрү;

тынычвакытта һәм сугыш вакытында гражданныр оборонасының инженер-техник чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, шул исәптән төзелеш проектларында;

икътисад объектларында сугыш вакытында эшне дәвам итә торган авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм уздыру;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник чаралар, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан ук булдыру;

документациянең иминият фондын булдыру;

аларга заманча жиңелү чаралары йогынтысында житештерү фондларын яклауның нәтижәлелеген арттыру;

15.15. Гражданныр оборонасы көчләрәнә һәм чараларының даими эзерлеген тээмин итү мәсьәләләре буенча:

гражданныр оборонасы көчләрән заманча техника һәм жайланмалар белән тээмин итү;

гражданныр оборонасы көчләрән гамәлләргә эзерләү, гражданныр оборонасы буенча өйрәнүләр һәм күнекмәләр үткәрү;

гражданныр оборонасы көчләрәнә гамәлләрән планлаштыру;

гражданныр оборонасы көчләрән һәм чараларын жәлеп итү һәм үзара хезмәттәшлек тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрән һәрьяклап тээмин итү.

16. Мөслим муниципаль районының гражданныр оборонасы буенча чараларны финанслау гамәлдәге законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.